pulit populum suum quem prescivit: Tertium/est subtrac/tio gratie quo ad quedam membra ecclesie: Unde seq utur:
a Quare faciem tuam auertis: Facies dicitur gratia dei: vel respectus misericordie eius. Unde Sap.iiij.c. Gratia ⁊ misericordia dei est in sanctos eius: ⁊ respectus ī electos illius. Quartum/est miseria innata ⁊ generalis. Unde addit:
b Obliuisceris inopie nostre. Inops dicitur homo qui est sine opibus ⁊ sine ope. Et sic nascitur ⁊ moritur omnis homo/nisi deus cum eo moriente sit. Job.j.d. Nudus egressus sum ex vtero matris mee: nudus reuertar illuc. Deus autem est homini opes ⁊ opis. Tob.x.b. Omnia simul in te vno habentes/te non debuimus dimittere. Quintum/est tribulatio corporalis. Unde addit: c
Ps.30. Et tribulationis nostre: quare scilicet obliuisceris? Ps. Miserere mei domine: quoniam tribulor. Sextū/est peccatum cogitationis: Unde dic: d Quoniam humiliata ē: id est inclinata: e

Al ⁊ inopiā nostram et tribulationem nostram

Al ⁊ adhesit

In puluere/ prauę cogitatiōis. f Anima nostra: id est ratio. Alia littera habz:

Al ⁊ libera

Incuruata ē. Esa. lj.g. Incuruare vt trāseamus. Et vbi? In puluere/terrenorum: De quo Matth. x.b. Excutite puluerem de pedibus vestris. Ergo multo fortius de oculis: et maxime de anima. j. Machab. v.f. Ephron prohibuit iudę transitum in hierusalem. Ephon interpretatur puluis inutilis: qui multos prohibet transire in supernam hierusalez/quę est mater nostra. Nota proprietates pulueris his versibus.

Proprietates pulueris

Aridus/instabilis/sterilis/leuis/inumerosus: Sordidat/excęcat/pulices facit/imbre lutum fit. Septimum malum/ est peccatum sensualitatis quantum ad prauam voluntatē. Unde addit: g Conglutinatus est/ per amorem: h In terra: id est in terrenis: i Venter noster: id est sensualitas quę est mollis sicut venter/ ⁊ plena immundis cogitationibus: ex quibus oriuntur torsiones spirituales. Esa. xiij.b. Torsiones ⁊ dolores tenebunt ⁊c. Hiere. iiij. e. Ventrem meum doleo: ventrem meum doleo: sensus cordis mei turbati sunt in me. De hac conglutinatione/Geñ. xxxiiij.a. Conglutinata est anima sichen cum dina. Dina interpretat causa: sichen humerus. Et illi qui libenter supponunt humerum ad sarcinas mundi portandas: libenter conglutinant animā suam cum dina: id est cum causa: et precipue aduocati. Pro-
Ps.118. uerb. xvij.b. Semper iurgia querit malus. Ps. Adhesit pauimento anima mea. Per pauimentum quod teritur ⁊ pictum est/significantur temporalia: quę speciosa videntur: quę animam interficiunt: quando eis adhęret. Et ideo sequitur ibi: Viuifica me fm verbum tuum. Nisi enim se mortuū sensisset: non illud subiunxisset. Contra istas miserias petūt triplex remedium. Primum est/ vt deus eos erigat ad celestia: Unde sequitur: k Exurge domine: id est fac nos exurgere: vt anima quę pauimento adhęret/ad te erigatur. Et
Ps.62. possumus dicere: Adhęsit anima mea post te. Secundum ē auxilium dei in bene operando: Unde addit: l Adiuua nos/ad bene operādum. Tertium est liberatio ab omni malo: Unde dicit: m Et redime nos/a malo. Item nota q̄ ter dicit/Exurge. Primo/exurge: vt liberes a culpa. Secundo/exurge: vt liberes a pena. Tertio/ exurge: vt liberes a mundo: ⁊ ab his quę sunt in mundo. Vel primo / vt purges a peccatis: secundo/ vt des gratiam: tertio/ vt conferas gloriam. Domine / ecce seruitutis confessio. Adiuua/transmigrantes vel luctantes. Et redime / captiuos. In fine ostendit causam omnium horum / cum subiungit:
n Propter nomen tuum / non propter merita nostra. Ezech. xx.g. Scietis quia ego sum dominus cum benefecero vobis propter nomen meum. Ps. Deus in nomine tuo saluum me fac. Unde: Sit nomen domini benedictum: ex hoc nunc et vsq̄ in seculum.

Ps.53. Ps.112.

Deus exurgit
- Naturam nostram assumendo. Ps. Propter miseriam inopum ⁊ gemitum pauperum. Ps.11.
- A morte resuscitādo. Roma. iiij. (rū ⁊c.
- Mortuus est propter delicta nostra ⁊c.
- Incomprehensibilem se ostendendo. Ps. Accedet homo ad cor altum. Ps.63.
- Stantes confortando. Unde. ī. Exurge quare obdormis dñe.
- Deficientes releuando. ī. Exurge ⁊ ne repellas.
- Ad cęlum a terrenis eleuando: vt hic.

a Quare faciem tuam auertis:
b obliuisceris inopię nostre et
c tribulationis nostre? Quo-
d niam humiliata est in pulue-
e re anima nostra: cōglutina-
f tus est in terra venter noster.
g Exurge domine adiuua nos:
h et redime nos propter nomen
i tuum. In finem p his qui
k cōmutabunt filijs chore ad
l intellectum canticum p di-
m lecto. Ps. XLIIII.

Exposi ps. XLIIII.

o Eructauit cor meum. Titul. In finem pro his qui commutabuntur filijs chore ad intellectū/canticum pro dilecto. Supra egit propheta de victoria martyrū: victoriam autem sequitur laus: Unde bene subiungitur psalmus iste: in quo cantantur laudes christo: a quo est omnis victoria: qui primus vicit diabolum et mundum/ sumptis armis in tabernaculo suo: id est i vtero beatę virginis. Unde propheta cantat hic carmen/ quod dicitur epithalamium: id est carmen factum pro thalamo. Unde sensus tituli talis est. Canticum: id est psalmus iste: Est: pro: id est/ de/ dilecto: et est dirigens nos: in finem: id est in ęternam beatitudinem: pro his qui commutabūtur: id est pro sanctis: filijs: id est qui sunt filij: id est imitores: chore: id est passionis christi: ad intellectum: id est vt intelligant mysterium incarnationis. In hoc ergo psalmo loquitur propheta vel vir iustus. Materia de qua loquitur est de nuptijs christi ⁊ ecclesię/sponsi ⁊ sponsę / regis et plębis. Intentio/ est monere ad laudem christi ⁊ ecclesię. Modus. Triplicitus est psalmus. Primo se promittit laudaturum deum. Secundo / laudat sponsum: ibi: Speciosus. Tertio submissius laudat sponsam: ibi: Audi filia. Volens ergo prophęta in nuptijs cantare: commendat carmen suum multipliciter. Primo a plenitudine sapientię / cum dicit: o Eructauit/quasi de pleno. Matth. xij.c. Ex abundantia cordis/ os loquitur. Prouerb. xxij.c. Cum seruaueris eam in ventre tuo/redundabit in labijs tuis. Secundo ab interiori sapore/ cum dicit: p Cor meum. Grego⁹. Illi soli de deo suauiter loqui nouerunt: qui eum totis cordis visceribus amare didicerūt. Tertio a fidelitate sermōis/cū dicit: q Verbum bonum: non fabulas/ non falsa/ non vana. ij. Cor. ij.d. Non sumus sicut plurimi adulterantes verbum dei: sed ex sinceritate sicut ex deo coram deo in christo loquimur. Quarto/a consonitate operis ⁊ sermōis/cū dicit: r Dico ego opera mea regi: id est illa quę facio prędico: ne dicatur mihi: Qui prędicas non furandum furaris: Roma. ij.c. Grego⁹. Loquentis auctoritas perditur: cum vox opere non adiuuatur. Unde Roma. xv. d. Mihil audeo loqui eorum quę per me non efficit christus. Et dicit: Ego / quasi discretiue. q.d. pauci sunt qui ita faciant: Sermocinatores enim sūt multi: operarij vero pauci. Luc. 10.a. Quinto a bona intentione/cum dicit: s Regi: id est ad honorem regis christi. Esa. xxiiij.c. In doctrinis glorificate dominū. Sexto cōmēdat carmen a spiritussancti dictamine/cum subiungit: t Lingua mea/est/calamus scribę: id est spiritussancti. q. d. qō loquor/ a meipso nō loquor: sed a spiritusctō.

o Eructauit cor meum.
p Verbum bonum
q dico ego opera mea regi.
r Lingua mea calamus scribę

sed a spiritusancto. Matth.x.c. Non enim vos estis qui lo/
quimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Si/
cut enim calamus non scribit qd vult/sed qd scribens vult: sic
homo non prędicat a se/ sed a spiritusancto dictante ⁊ scri/
bente in corde prędicatoris ⁊ in cordibus audientium. Hie/
re.xxxj.f. Dabo legem meam in visceri/
bus eorum: ⁊ in corde eorũ scribam eas.
Septimo commendat carmen a celerita
te/ cum addit: a Velociter scribẽ/
tis. Spiritus enim sanctus non paula/
tim ⁊ cum mora gratiam suam infundit/sicut acquiritur scien
tia per longum studium: sed subito et cito. Unde Act[.ij.a.
Factus est repente de cęlo sonus tanq̃ aduenientis spiritus
vehementis. Ibi dicit Glo. Nescit tarda molimina spiritus/
sancti gratia. Et notandum q multa sunt quę impediunt ne
fiat scriptura. Primum/ est defectus incausti: Sine incau/
sto enim non fit littera: ⁊ si protrahatur figura / non appa/
ret. Calamus igitur est lingua prędicatoris: incaustum est
gratia spiritussancti: Sine qua nulla prędicatio apparet: nec
fructum profert. Unde dicit Greg⁹. Frustra exterius labo/
rat lingua p̃dicatoris/nisi intus adsit gratia saluatoris. Ecc̃o/
trario/Eccl̃j.vj.a. Lingua eucharis in bono homine abunda
bit/ecce incaustum. Secundum est: si calamus sit nimis sub/
tilis vel nimis grossus: sic prędicator temperare debet stilũ
suum fm capacitatem audientium. Unde Greg⁹. in pastora/
li. Pro qualitate audientium formari debet sermo doctorũ:
vt vox sua singulis congruat: et tamẽ a communis ędificati/
onis arte nunq̃ recedat. Tertium est: si calamus manu non
tenetur: sed tm̃ ore. ij. Thessal. iij.d. Salutatio mea manu
pauli quod est signum in omni epistola: ita scribo. Multi enĩ
salutant ore qui prędicant salutem gentibus: sed non salutant
manu sua: quia opera salutis non faciunt. Unũ non habentes
signum qd habebat apostolus in omni epistola sua/pseudo
apostoli iudicãdi sũt. Quartũ est: si scriptor sit cęcus. i. p̃dica
tor indoct⁹. Esa.lvj.d. Speculatores ei⁹ cęci oẽes. Quintum
impedimẽtum ẽ ex parte pergameni: si sit pilosũ/ si humidũ/
si nigrũ/si nimis tenue. Pilus ẽ auaricia: humiditas/luxuria:
nigredo/supbia ⁊ ira: tenuitas/inanisgloria. Pergamenũ aũt
est cor bois: in quo scribit spiritussanctus: Sicut prędictum
est in auctoritate Hiere. xxxj.f. Scribam legem meam in
corde eorũ. Et Prouerb.vij.a. Scribe eam in tabulis cor/
dis tui. Hoc ergo pergamenum sic debet aptari. Primo de/
bet separi a carne per abrenunciationẽ carnalium desiderio/
rum. Roma.viij.b. Qui autem in carne sunt/deo placere nõ
possunt. Eccl̃j.xlvij.a. Surrexit nathan propheta q̃si adeps
separatus a carne. Secundo debet poni in confectu per con/
tritionem ⁊ dolorem. Hiere.xxxj.d. Pone tibi amaritudi/
nes: dirige cor tuum in viam rectam. Tertio debet depilari
per confessionem. Ecc̃h. v.a. Sume tibi gladium acutum
radentem pilos: et assumes eum ⁊ duces per caput tuum et
per barbam tuam: ⁊ assumes tibi statheram ponderis ⁊ di/
uides eos. Sume scilicet spontanee / gladiũ confessiõis quo
diabolus interficitur: radentem pilos: id est spiritualia pec/
cata: et duces per caput tuũ: id est per mentẽ/confitendo ma/
las voluntates: et per barbam / confitendo malas opera/
tiones: in quibus apparet fortitudo hominis ad malum/sicut
in barba apparet virilitas. Debet etiam sumi stathera: vt iu/
sto iudicio ponderenk: et debent diuidi vt pfiteat homo sin/
gula peccata/non in grosso. Quarto debet extendi in latum/
per charitatem: ⁊ in longum/per futurorum expectationem.
De primo.ij.Corl̃.vj.c. Cor nostrum dilatatum est. De se/
cundo/Phil̃.iij.c. Posteriorum oblitus/ad anteriora me ex/
tendo. Ps̃. Extendens cęlum sicut pellem. Quinto debet
exiccari ab humore carnalis delectationis per ardorẽ tribu/
lationis. Eccl̃j. xliij.a. Sol in meridiano exurens montes.
Osee.xiij.d. Adducet dominus ventum vrentem de deserto
et siccabit venas mortl̃. Ps̃. Et siccabit fluuios ethan. Ethã
interpretatur fortis: et significat diabolum: De quo Lucl̃.
xj.c. Cum fortis armatus ⁊c̃. Fluuij ethan/ sunt prauę cogi/

a velociter scribẽtis. Speciosus forma p̃ filijs hominũ:

tationes quas immittit diabolus in cor. Sexto debet radi q
satisfactionem. Ps̃. Paratum cor meum deus: paratum cor Ps̃.107.
meum. Septimo debet pumicari per mansuetudinẽ. Jaco.
j.c. In mansuetudine suscipite insitum verbum. Octauo re/
gulari debet per exemplorum sanctorum ꝓsiderationẽ. Esa.
xxxviij. b. q sol descendit in horologio
achaz per decem lineas. Sol: id est cog/
nitio dei: per has regulas descendit. Mo/
no superscribitur per tenacem memo/
rię impressionem. Eccl̃j. xxj.c. Cor fatui
quasi vas confractum/⁊ omnem sapientiã non tenebit. De/
cimo corrigitur per discussionem et malorum suorum dete/
stationem. Ps̃. Justicia ⁊ iudicium correctio sedis eius.
Item hic notandum q prędicator siue lingua prędicatoris Nota q lingua
vt sit calamus scribę/habere debet multa. Primo: quia de/ p̃dicatorl̃ sit ca/
bet crescere in aqua doctrinę. Ps̃. Et erit tanq̃ lignum qd lam⁹, ppt multa
plantatum est secus decursus aquarum. Et alibi: Super Ps̃.1.
aquam refectionis educauit me. Secundo: quia debet esse Ps̃.22.
vacuus per humilitatem. Tuba enim per quam prędica/
tor designatur/non resonat nisi sit vacua Nume.x.a. Fac ti/
bi duas tubas argẽteas ductiles ⁊c̃. Tertio: quia debet esse
planus exterius per honestam conuersationem. Threñ. iiij.
b. Nitidiores naçarei eius lacte. Quarto: quia cõgruo tem/
pore debet colligi ad officium suum. Ps̃. Fructus suum da/ Ps̃.1.
bit in tempore suo. Eccl̃j.xx.a. Homo sapiens tacebit vsq̃ ad
tempus. Quinto: quia debet acui per subtilitatem. Unde
.j. Sagittę tuę acutę. j. Regl̃. xiij.d. Descẽdebat omis isrl̃
ad philistijm: vt exacueret vnusq̃sq̃ vomerẽ suũ ⁊c̃. Jobel̃.
vltl̃.b. Cõcidite ararra vĩa in gladios: et ligones vĩos in lan/
ceas. Sexto: quia scindi debet distincte ⁊ aperte prędicans.
j. Corl̃. xiij.b. Nisi distinctionez sonituũ dederint: quomo/
do sciet id qd canitur? Septimo: qz debet incausto repleri. i.
sanctispiritus gratia: vt prędictum est. Unde econtrario
Eccl̃j. xx.c. Homo acharis quasi fabula vana. Deh incau/
sto. ij. Corl̃. iij.a. Vos estis epistola christi ministrata a no/
bis ⁊ scripta: non atramento sed spiritu dei viui. Octauo: qz
sicut scriptor a sinistra parte ducit lineam suam in dexteram:
sic prędicator prędicationem suam: Et omia quę in hac vita
sinistra facit/ debet dirigere ad dexteram vitę ęternę. Job.
vltl̃.b. Mittite in dexteram nauigij ⁊ inuenietis/scilicet in fu
turo. Commendato carmine suo in prima parte huius psal/ Commendatio
mi: In scda parte trãsfert se ad laudẽ sponsi: et cõmendat eũ christi mltiplex
multipliciter. Primo a pulchritudine/ cum dicit: b Spe/ Allegorice
ciosus forma. Et loquitur propheta ad sponsum: vnde
suplendum est: Tu es/ speciosus forma. Sed contra.
Esa.liij.a. Non est species ei neq̃ decor. Solutio. Hoc qd
dicit in Esaia/ itelligẽdũ est d ignominia passiõis. c For
ma: id est luce/candore/et habitu. Luce. Eccl̃j.xliij.b. Dũ/
dum illuminans in excelsis dominus. Candore. Sap̃.vij.d.
Candor est lucis ęternę. Habitu: Esa.lxiij.a. Iste formosus
in stola sua gradiens in multitudine virtutis suę. Job. xl. a.
Circunda tibi decorem ⁊ in sublime erigere. Secundo com/
mendat eũ ab excellẽtia pulchritudinis/ cũ addit: d Prę
filijs hominum: quia de plenitudine eius omnes accepe/ Job.1.b.
runt: qz ipse ẽ speciei generator: vt dicitur Sap̃.xiij.a. vbi lo
quẽs de creaturis scriptura sic dicit: Quoq̃ et si specie delec/
tati deos putauerunt: sciant quanto his dominator eorum
speciosior est: Speciei enĩ generator hęc omnia cõstituit. Et
posset hic dicere: prę angelis: quia etiaz angelis speciosior ẽ:
sed quia christum hominem commendat: ideo melius dicit:
Prę filijs hominum. Signum autem est suę pulchritudi/
nis: q in eum angeli desiderãt prospicere: vt dicit Petrus. j.
Petl̃.j.c. Est enĩ pulcher et fm diuinitatẽ ⁊ fm humanitatẽ.
Unde Cantl̃. v.c. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus.
Candidus: q̃tum ad mundiciam humanitatis: Rubicun/
dus: quantum ad splendorem diuinitatis. Unde sequitur ibi
in Cantl̃. Caput eius aurum optimum. Per caput enim in/
telligitur diuinitas: quia caput christi deus: sicut dicit apo/
stolus. j. Corl̃. xj.a. Hanc duplicem pulchritudinẽ ostendit

Multa impedi/ ant ne spiritus/ sanctus scribat in cordebois

Quomodo cor ad modũ pergamenj debeat p̃parari vt in eo scribat spiritus/ sanctus

Ps̃.103.

Ps̃.73.

Allegorice ☙ dñs in trãsfiguratiõe Matth.xvij.a. Uñ ibi dr: Resplẽduit facies eius sicut sol: et vestimenta eius facta sunt alba sicut nix. Per faciem intelligitur diuinitas: de qua dicit dominus moysi/Exo.xxxiij.d. Faciem meam videre non poteris. Per vestimẽtũ intelligit humanitas: quia habitu inuentus est vt homo: Phil.ij.a. Tertio commendat eum ab eloquẽtia/cum subiungit: a Diffusa est gratia in labijs tuis: id est verba tua

a b diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit te deus

c f g h i eternũ. Accingere gladio tuo sup femur tuũ potẽtissime: k

sunt gratiosa. Joh. vij. g. Nũq̃ sic locutus est homo sicut hic homo loquitur. Eccs. viij.a. Sermo eius potestate plenus est. Matth. vij. d. Erat loquens sicut potestatem habens. Et propter abundantiã gratiarum dicit: Diffusa/nõ tm̃ fusa. Uel sic potest legi. Diffusa est gratia: id est distributa et abundanter data hominib̃. b In labijs tuis: id est in predicatione tua: quia eo predicante conuersi sunt homines: et mũdus deo reconciliatus. Unde Joh.xv.a. Jam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. Uel/In labijs: id est in osculo: quo nos osculatus est/carnem nostram sumendo/et nostram naturam sibi vniendo. Unde Cant.j.a. Osculetur me osculo oris sui. In hoc osculo/diffusa est homini gratia. Unde Osee.vj.b. Veniet quasi imber nobis temporanei et serotinus terre: id est veniens in carnem/ dabit nobis gratias preuenientẽ et subsequentem. Sap̃.vij.b. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa: id est cum sapientia/ que est filius dei: Ecce quanta diffusio gratie: scilicet omnia bona. Uel de spiritussancti missione potest legi sic: Diffusa est gratia/spiritussancti. In labijs tuis: id est in apostolis/per quos spũsctũs loquebat. Greg. Omnes qui christum predicamus: organa veritatis sumus. Quarto cõmendat eum a domini benedictione/ cum addit: c Propterea benedixit te deus in eternum. q.d. merito vera sũt que predixi de te: Quia/Propterea: id est vt sic diffunderet gratia/sicut predixi: d Bñdixit te deus: non benedictione sinistre/sed dexterę: Hoc ẽ q̃ dicit: e In eternum. Prouer.iij. b. Longitudo dierum i dextera eius: et in sinistra illius diuitie et gloria. Quinto cõmendat eum a potestate/dicens: f Accingere. Et potest esse impatiui modi: sic: Tu q̃ talis es: vt dictũ est: Accingere: id est accingaris. Uel indicatiui: sic: Accingere: id est accingeris: g Gladio tuo. i. potẽtia tua. Uel fm̃ Chrysostomũ: gladius est crux: quo accinctus christus diabolum vulnerauit. Dicit enim Chrysostomus/q̃ isto gladio diabolus lętale vulnus accepit. Uel gladius dicitur sermo diuinus: de q̃ Mat. x.d. Non veni mittere pacem sed gladium. Et dicitur sermo diuinus gladius: qr resecat vitia et separat malũ a bono. Heb. iiij. c. Uiuus ẽ sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti. Apoc.ij.e. Veniam tibi cito et pugnabo cum illis in gladio oris mei. i Super femur tuum: id est super carnem tuam. Pro carne enim femur specialiter sumitur: quia femur humanę propaginis est seminariũ. Unde manu supposita femori abrahę/iurauit ei seruus suus: Gen̄.xxiiij.a. Similiter ioseph/ iacob patri suo: Gen̄.xlvij.g.q.d. Juro per eum qui de progenie tua nascetur. Super femur tuum accingere/dicit: quia christus in carne deuicit mũdum/iudeum/et diabolum. Et christus assumendo carnem/accinxit se/super femur suum/quasi contra illos tres hostes pugnatur. Accingere/nõ segniter aut lasse: Sed k Potentissime/aduerbialiter dicit: Nec dicit tm̃: potẽter/aut potenter: sed potentissime. Gladium supra vocauimus triplici ter: scilicet potentiam/crucem/diuinũ sermonem. Potentia accingit se christus: non tm̃ fortiter: sed potentissime: quia fortissimus est. Job.ix.c. Si fortitudo quęritur/robustissimus est. Gladio crucis potẽter accinxit se christus: qñ baiulans sibi crucem/exiuit in eum qui dicitur caluarię locum: vt dicit Joh.xix.c. Potentius: quãdo ipsam crucem ascendẽs manus et pedes cruci affigendos exposuit. Potentissime: qñ iam crucifixus et dolorem sentiens/et contumeliã audiens iudęorum dicentium/ Matth.xxvij.e. Si rex israel est: descendat nunc de cruce et credimus ei: noluit descendere cum posset: sed in cruce mori elegit. Gladio aũt verbi dei potenter accinxit se/fortiter illud prędicando: Sicut dicit Matth.vij.d. Erat loquẽs sicut potestatem habẽs. Potentius/quod ore prędicauit/ opere adimplendo. Luc. xxiiij. c. Fuit vir prophe-

Alit gladius circa

ta potens in opere et sermone. Potentius est autem opus q̃ sermo. Unde Matth. v.c. Si quis soluerit vnum de mandatis istis minimis et docuerit sic hoies/minimus vocabitur i regno celorum: qui autem fecerit et docuerit/hic magnus vocabit in regno celorum. Potentissime vero accinxit se isto gladio: contumelias et iniurias libenter sustinendo. Ps. Bene patientes erũt vt annũciẽt. Prouer.xvj.d. Melior ẽ patiẽs viro forti ꝛc̃. Prouer.xix.b. Doctrina viri p patiẽtiã noscit. Uel põt sumi noialiter/potẽtissime: vt sit sensus: O potẽtissime accingere ꝛc̃. Postea oñdit cãm potẽtię/cũ subiũgit:

Ps.91.

☙ Specie tua et pulchri.

Aliter

Aliter

Aliter

Aliter

Aliter

* a Diffusa est gratia in labijs tuis: scilicet gratia gratis data. Hęc est eloquentia: quã qr moyses non habere se estimabat: prędicationis officium et prelationis fastigium recusabat dicens/ Exo. iiij.c. Obsecro domine/non sum eloquens ab heri et nudiustertius ꝛc̃. Item quia vt dicit Greg: Frustra laborat exterius lingua prędicatoris: nisi adsit interius gratia saluatoris: Ideo tertio necessaria ẽ dei gra. Gratia dico gratum faciẽs: que notat in eo q̃d sequit: c Propterea/scilicet: vt possis prębere exemplum bonę conuersationis: et vt proficias in sermone prędicationis: d Benedixit te deus in eternum. s. benedictione ducente te ad eternitatem glorię. Propter hoc bona est consuetudo q̃ prędicator anteqũ prędicare incipiat: bñdictionem petat. Uel/ Propterea: id est quia prędicas: Benedixit te ꝛc̃. Quia sicut dicit Prouerb.xj.d. Anima que benedicit: impinguabitur: et qui inebriat/ ipse quoq̃ inebriabit: Qui abscondit frumenta/maledicetur in populis: benedictio autẽ domini super caput vendentium. Nec solum hęc tria necessaria sunt prędicatori: sed etiam id q̃d sequitur: vt contra insidias diaboli accingatur gladio disciplinę. Unde non tm̃ ei/ cuilibet fideli dicit: f Accingere/ pugnatur: g Gladio: id est disciplina: h Tuo: id est voluntarie a te sumpto. Ps. Apprehendite disciplinã ꝛc̃. Et nota q̃ cum accingit homo gladio vel ense suo: tunc ẽ gladius in vagina: Cũ autem necesse est pugnare/extrahit gladium de vagina. Et cum dicitur: Accingere gladio/ sumitur pro ipso gladio et p vagina. Sic in disciplina duo sunt p effectum: videlicet carnis afflictio/et spiritus roborato: quia disciplina carnem debilitat et spiritum confortat. ij. Cor̄. xij.c. Uirtus in infirmitate perficit. Et post: Cum infirmor/tũc potẽs sum. Qui vero hunc gladium/scilicet fortitudinem spiritus habet in vagina: id est in carnis debilitate: si inuadat eum inimicus: extrahit gladium et percutit inimicum. Sic dominus ieiunio debilitatus in carne: non fuit debilitatus in spiritu: Unde extrahens gladium: deuicit diabolum temptantẽ/ Matth.iiij.a. Quia vero hmõi disciplina carnem suppeditat: Bene dicit: i Super femur tuum. Cant̄. iij.c. Uniuscuiusq̃ ensis super femur suum. Sed quia sunt quidam qui nimis debiliter et lasse accingentes se: cito amittunt suum gladium: Ideo addit: k Potentissime: hoc est/ triplici vinculo siue habena/qua gladium nostrum debemus circa renes nostros ligare/ne auferatur a nobis: Quia funiculus triplex/ difficile rumpitur: vt dicitur Eccs. iiij. c. Prima habena siue vinculum/est pudor sęculi: Secunda/ timor supplicij: Tertia/ amor dei. Primo accingitur homo potenter. Secundo potentius. Tertio potentissime: quia amor vincit omnia. Unde Cant̄. viij.b. Fortis est vt mors dilectio. Et hoc facias:

Ps.1.

Doualiter

* Specie tua et pul.

Allegorice ✠ a Specie tua et pulchritudie tua. Si/li/ potē/tissime sit aduerbialit̃ positū: tūc sic ɔstruit̃. Vere/ potētis/sime potes te accīgere: q2 es speciosus et pulcher: Sic cōmu/nit̃ dr: Ille vel ille bñ pōt eē bellator/ q2 formosus ē. Hoc ē q̃ dictu: potes accingere te gladio potētissime. Potes inquā/ Specie tua/ quātū ad diuinitatē: b Et pulchritudie tua/ qtū ad humanitatē: Nō eni solū inquātū de⁹/ fuit potēs: s̃ et in/quātū hō. Vñ Mat.

a me. b Specie tua et c pulchritu/dine tua: d intende e prospe/re f procede et regna. g Propter veri/tatē et h mansuetudinē et i iusticiā: k et deducet te mirabilit̃ l dex/tera m tua. n Sagitte tue acute †

xxviij. d. Data est mihi ois potestas in celo et in terra. Si autē potētissime/ sit noialit̃ positū: Idē ē sensus: Et sic ɔstruit̃: O potentissime/ specie tua et pulchritudine tua: vt sup expositū est. Hec est illa duplex pulchritudo: de qua. s̃. dixim⁹: ibi: Speciosus forma p̃ filijs hominū. s. fm diuini/tatem. Cant. i. d. Ecce tu pulcher es dilecte mi et decorus. Vel h̃ q dicit̃: Specie tua et pulchritudie tua/ potest cōstrui cum hoc qđ sequit̃: c Intēde: Et sit sensus: In/tende. i. hominē pereuntē respice. Specie tua. i. miseri/cordia diuinitat/ que p̃ speciem significat̃. Et pulchritu/dine tua. i. humilitate humanitatis. De his duobus dicit dñs Exo. iij. b. Vidi afflictionē populi mei in egypto/ Ecce primū: Et descendi vt liberarē eum de manib⁹ egyptiorum et c. Ecce secūdū. Et cōmēdat hic sponsū a trib⁹ precipue: A mi/sericordia/ cum dicit: Intēde/ vt dictū est. Ab vtilitate/ cū addit: d Prospere procede. i. pcede de vtero virgi/

Ps. 18. nis. De quo pcessu Ps. Ipse tanq̃ sponsus pcedens de thalamo suo. Prospere. i. ad psperitatē et vtilitatē nr̃am: quia oia bona nobis contulit: sicut dictum est ibi: Diffusa ē gratia in labijs tuis: fm tertiam expositionē. Tertio cōmen/dat a victoria quā habuit de diabolo/ cuz subiūgit: e Et regna/ super fideles/ quos d̃ manu diaboli eripuisti: qui tibi per fidez subijciunt̃. Vñ petūt fideles: Adueniat regnū tuū: fiat volūtas tua et c. Matth. vj. b. Postea cōmēdat eum ab alijs trib⁹: videlicet a veritate/ a mãsuetudine/ a iusticia: que necessaria sunt regnare volenti. De quib⁹ sequit̃: f Pro/pter veritatē et mãsuetudinē et iusticiā. Continuatio. Dico: Procede et regna. Et hoc: propter veritatē/ im/plendā. g Et mãsuetudinē/ exhibendā. h Et iusti/ciā/ exercēdā. Veritas impleta ē in pmissis datis: Mãsue/tudinē exhibuit/ ferendo malos. Vñ cū publicanis et pctō/ribus mãducabat: Matth. ix. b. Et adultere dixit: Nec ego te ɔdemnabo: Joh. viij. b. Et p inimicis orauit. Luc. xxiij. e. dicens: Pater/ dimitte illis quia nesciūt qđ faciunt. Iusti/ciam exercuit in dispersione iudeorum per titū et vespasianū: et in eorum excecatiōe: vt plenitudo gentiū intraret: vt dicit apl's/ Roma. xj. c. Possunt etiaz hec tria reddi tribus p̃cedētib⁹: singula singulis: vt sic dicat: Intende/ propt̃ veritatē inse/rendam in nobis. Procede/ propter mansuetudinē dan/dam nobis. Regna/ propter iusticiam faciendā pro nobis. Et vere facies: Unde sequit̃: i Et deducet te mirabi/liter dextera tua. s. vt hec facias. l Dextera. i. potētia. m Tua/ nō aliena: deducet te/ de sinu patris in vterum ṽginis: inde ad p̃sepiū/ inde ad crucē/ inde ad sepulchrum/ inde ad celum. k Mirabiliter: quia multi mirabunt̃. Unde Luc. ij. c. Mirati sunt omnes q̃ audierūt de his que dicta erant a pastorib⁹ ad ipsos. Vel/ Mirabiliter: quia tota il/la deductio plena fuit miraculis: Ubi initiū miraculorum fuit: q fact⁹ fuit de⁹ homo/ ṽbū caro/ mater virgo/ De alijs patet. Vel/ Deducet/ de populo ad populum: mirabiliter: vt prius. Mirabiliter ductus fuit a dextera sua per medium iu/deorum: qui eum volebant precipitare: Luc. iiij. e. Unde

Moraliter dicitur ibi: Jesus autem transiens per medium illorū ibat. ✱ a Specie tua et pulchritudine tua. i. sicut decet speciem et pulchritudinē tuā. Specie/ quãtū ad naturalia: pulchritudine/ quãtum ad gratuita. Hec est imago et si/militudo dei/ ad quā fact⁹ est homo. Est ergo sensus/ ac si di/cat: Debes accingi gladio tuo/ potentissime: q2 non decet

ita speciosum et pulchrū militem qui ad imaginē et similitudi/nem dei factus est/ gladium suū debiliter tenere/ vel flatu leui proijcere. Vel coniūgat̃ cum eo qđ sequit̃: c Intende: vt sit sensus: Specie tua et pulchritudie tua intēde: id est in finem qui est de⁹ tende/ sicut te docet species tua hu/mana. Hō eni ad h̃ fa/ctus ē vt deū ɔtēplet̃. † Ouidius lib. i. metamorph.

Vñ illud: Os hoi s̃b/lime dedit: celūq3 vi/dere Jussit: et erectos Al' † potētissime ad sidera tollere vul/tu. Eccs. vij. d. Hoc inueni qđ fecerit de⁹ hoiē rectū: et ipse infinit' se miscuit que/stionib⁹. b Et pulchritudie tua. i. sic docet te gr̃a que facit aiam esse pulchrā et speciē illumiat. Et ne tm̃ volūtate i deum tendas: d Prospere procede/ proficiendo et nō retrocedēdo vt cancer. e Et sic/ regna/ hic sup teipsū: in futuro aūt in regno celorum. Qui eni in deum non tendit/ et pficiendo in virtutib⁹ pspere non procedit: non rex efficitur/ sed seruus peccati. Joh. viij. d. Qui facit pctm̃: seru⁹ est pec/cati. Intendere pertinet ad vim rationabilē: pcedere/ ad cō/cupiscibilē: regnare/ ad irascibilem. Rationabilis enim dū ve/ritatem inquirit: quid aliud facit q̃3 intēdit siue intelligit. Cō/cupiscibilis ṽo dum bonitatē siue suauitatē appetit: quid ali/ud facit q̃3 pedibus affectus procedit. Irascibilis autem duz in prauos motus desęuit: quid aliud facit q̃3 regnat. Et pter hoc bene sequitur: f Propter veritatē/ quantum ad ra/tionabilem. g Et mãsuetudinē/ quãtum ad ɔcupiscibi/lem. h Et iusticiā/ quãtum ad irascibilem. Vel sic dico: Regna/ in futuro: propter veritatem oris: et mansuetudinē cordis: et iusticiaz operis: ne mentiamur in confessione: ne te/pescamus in contritione: ne defraudemus in satisfactione. Hec est via trium dierū: d̃ qua dicit moyses Exo. v. a. Ibi/mus viam trium dierū in solitudinē. Via est penitentia: tres diete sūt ɔtritio/ ɔfessio/ et satisfactio. i Et/ in hac via/ de/ducet te mirabiliter dextera tua: id est opera bona: et precipue opera misericordie. Unde Prouerb. xviij. c. Do/num hominis dilatat viam eius: et ante principes spacium ei facit. Bona autem opera dextera vocant̃: Sicut dicit dñs Matth. vj. a. Te autem faciēte elemosynam: nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Specialiter autem prelato dicit̃: De prelatis c Intēde/ vigilando super gregem. Unde episcopus idem est q supintendens. Act. xx. f. Attendite vob et vniuerso gre/gi in q̃ vos spūssanctus posuit episcopos et c. d Prospe procede/ discurrēdo. Prouerb. vj. a. Discurre/ festina/ sus/cita amicum tuū. e Et regna/ hostes repellendo a regno tuo. s. ab ecclesia quā regere habes. f Propter verita/tē/ in docēdo. g Et mãsuetudinē/ i corripiēdo. h Et iusticiā/ ptinaces puniēdo. n Sagitte tue acute. Su/ Allegorice pra cōmendauit christum a potētia: ibi: Accingere gla/dio tuo et c. Sed q2 gladio nō feriunt̃ nisi iuxta positi: pos/set quis putare q abbreuiata esset man⁹ dñi/ et potentia eius aliquo termino clauderet̃: Unde ad hunc errorem remouen/dum valet/ q hic potentiā eius exprimit per sagittas/ que p/cul positos vulnerãt: et per hoc q per hec duo. s. per gladiū qui vulnerat d̃ prope/ et per sagittā que vulnerat a longe/ po/tentiam dei designat: eandem potentiā incomp̃hensibilē esse demostrat. Dicit q̃. Sagitte tue/ O christe. i. verba tua q̃ vulnerãt corda hominū vulnere timoris et amoris. Timoris vt a malo reuocet: Amoris/ vt ad bonū prouocet. Vel/ Sa/gitte tue. i. † ṽba tua (Job. vj. a. Sagitte dñi et c. iiij. Regl. Al' † verbera xiij. c. Sagitta domini/ sagitta salutis) sunt o Acute: quia non solum ad pruriginem aurium hec sunt sicut verba philosophorum: sed habent vite eterne promissionē. Unde ✠ acumine suorum

n Sagitte tue acute et c. Moraliter predicatori ɔuenit/ Moraliter eodē modo q̃ de christo exponēdo dixim⁹. Nã sagitte p̃dica/toris/ sūt ṽba sacre scpture: et sagittarij sūt p̃dicatores/ et p̃la/ti. De quib⁹ Esa. xiij. d. Ecce ego suscitabo sup vos medos/ q̃ argētū nō querãt nec aurū velint: s̃ sagitt' puulos inficiãt. ✱ Taliū eni p̃dicatorum

Allegorice

c acumine suorum verborum usque ad cor vulneratus petrus/ dicebat/ Joh. vj. g. Domine ad quem ibimus? Verba vitę eternę habes. Et sponsa/ Cant. iiij. c. Vulnerata charitate ego sum. Et bene/ acutę: quia sunte penetrant usque c In corda inimicorum regis: id est tuipsius qui es rex noster. Heb. iiij. c. Vivus est sermo dei ꝛc. Et ideo: a

Al. †corde

Populi sub te cadent ꝛc. per delectionem. Unde Joh. xviij. b. Cum dixisset iesus ministris sacerdotum et

Al. † recta est

pharisęorum: Ego sum: abierunt retrorsum ꝛ ceciderunt in terram: Vel/ Cadent/ in bono sensu: id est tibi subijcient se. Unde Act. ij. f. cum audissent iudęi verbum domini per os petri/ dicitur ibi: His auditis compuncti sunt corde: et dixerunt ad petrum ꝛ ad reliquos apostolos: Quid faciemus viri fratres? Et baptiçati sunt citer tria milia. Sic ergo/ cadent/ humiliando se. Esa. xlvij. a. Descende/ sede in puluere. Vel/ Cadent/ adorando: sm illud. j. Cor. xiiij. e. Cadens in faciem adorabit. Postea commendat eum a tranquillitate iudicij/ cum subiungit: d Sedes tua deus in sęculum sęculi. q. d. tu es iudex in eternum: ꝛ cum tranquillitate iudicas: et cum magna reuerentia disponis nos. Item in hoc q dicit/ e In sęculum sęculi/ commendat eius iudicium ꝛ tranquillitatem ab eternitate. Heb. j. c. Thronus tuus deus in sęculum sęculi. Et sequit: ibi/ hic idem versus: Et hoc est pauli samotani heretici q dic: q christus incępit de beata virgine. Luc. j. c. Sedebit in domo iacob in eternum. Vel Sedes christi/ dicitur beata virgo. iij. Reg. x. c. Fecit rex salomon thronum de ebore grandem. Item quęlibet anima sancta. Esa. vlt. a. Cęlum mihi sedes est. Postea commendat eum ab equitate correctionis/ cum addit: f Virga directionis. Et a dignitate regia subdens: g Virga regni tui. Quod sic legendum est. Virga: id est gubernatio: h Regni tui quod est ecclesia: est virga directionis: id est equa correctio: q

Ps. 2.

distortos dirigit ꝛ directos regit. Unde. Ps. Reges eos in virga ferrea: id est in correctione inflexibili: et qui noluerint corrigi: tanquam vas figuli confringes eos. Postea commendat eum ab amore iusticię: ꝛ odio iniquitatis/ cum subiungit: i Dilexisti iusticiam ꝛ odisti iniquitatem. q. d. vere virga directionis ꝛc. quia dilexisti iusticiam: Ecce rectitudo: quia vt dicit Anselmus. Iu

Ps. 10.

sticia est rectitudo volutatis per se seruata. Ps. Iustus dominus ꝛ iustitias dilexit. Et quia hoc non sufficit: Sequit: k Et odisti iniquitatem/ non homines: vitium/ non naturam. Ps. Iniquitatem odio habui ꝛ abominatus sum. Sap. xj. d. Diligis omia q sunt: ꝛ nihil odisti eorum quę fecisti: Iniquitas enim nihil est: ꝛ deus iniquitatem non fecit: usque ad inferos non placebit iniquus. l Propterea: id est quia hęc fecisti: vel vt hęc faceres: O m Deus/ scilicet fili: o Deus/ pater. m Unxit te oleo lęticię. i. plenitudine charismatum/ ex quibus est lęticia. p Prę consortibus tuis. i. apostolis ꝛ alijs sanctis: qui de plenitudine eius accęperunt ad mensuram: sed ipsi soli dedit deus spiritum non ad mensuram: sicut dicit Joh. iij. d. Christus sm q homo/ dicit unctus: sm q deus/ dicit ungens. Unctus etiam dicit christus per figuram: id est signatus per lapidem unctum/ quem iacob erexit in titulum/ fundens oleum desup: Gen. xxviij. d. Hic pnt erubescere iudęi: Ma deus in vocatiuo casu legit p filio: in noiatiuo vo ponit p pre. Et h in hebraica vitate apte distinguit.

Moraliter

* Aliud enim prędicatorum/ sagittę acutę sunt ꝛ possunt vitia interficere/ q aurum non volunt nec argentum querunt. Unde. ij. Reg. j. d. dicitur: Sagitta ionathę nunquam abijt retrorsum. Acuta enim sagitta non abit retrorsum: obtusa autem retrorsum abit: quia non infigitur. Jonathas interpretat columba dans: et significat predicatorem bonum: qui debet esse columba per innocentiam ꝛ dans eloquia verbi dei: non vendens sicut questuarij et cupidi ꝛ ambitiosi: quorum sagittę retrocedunt/ quia obtusę sunt. Sagittę acutę/ dico/ penetrantes. c In corda inimicorum regis. i. peccatorum: Ideo a Populi sub/ eo. i. q ei subditi sunt. b Cadent: humiliati/ sub manu domini vt prę habitum est. Et nota proprietates sagittę his versibus. Lignea/ recta/ rigens/ gracilis/ capitata/ rotunda. Ferro/ barbato/ lato/ pennata/ secante. Arcu iacta/ rotat/ volat eminus/ ꝛ pharetratur. Hęc proprietates comperunt verbo dei. Dicit enim lignum: sm illud Prouer. xv. a. Lingua placabilis lignum vitę. Item est rectum: sm illud Prouer. viij. a. Iusti sunt omnes sermones mei ꝛ recti intelligentibus. Item riget. Eccli. xv. a. Firmabit in illo ꝛ non flectet. Item gracile est per humilitatem: Exo. iiij. c. scom aliam litteram: Gracilis vocis ego sum. Job. iiij. c. Suscępit auris mea venas susurrij eius. Item est capitatum/ non nimis prolixum. Eccli. xxxij. b. Habeat caput responsum tuum. Item rotatum. Ps. Vox tonitrui tui in rota. Ps. 76. Item verbum dei habet ferrum/ Oportet enim quicq dure loqui: sicq contra obstinatos. ij. Reg. xxiij. a. Si quis voluerit eas tangere/ armabit ferro. Item est barbatum: id est habet duos vncos quibus attrahit: videlicet promissionis ꝛ cominationis. Quod significatum est Matth. xvij. d. Mitte hamum ꝛ eum piscem q primus ascenderit tolle ꝛ inuenies statherem in ore eius. Libenter capit dnus piscem qui habet statherem in ore: id est diuitem. Item latum est. Ps. Latum mandatum tuum nimis. Ps. 118. Item est pennatum. Malach. iiij. a. Sanitas in pennis eius. Item secans est. Heb. iiij. c. Viuus est sermo dei ꝛ efficax: et penetrabilior omni gladio ancipiti. Item verbum dei prijcit ab arcu. i. a sacra scriptura: ꝛ non ab inuentione propria vel prophetia. iiij. Reg. xiij. c. Affer arcum ꝛ sagittas: Et cum attulisset: et manum posuisset: supposuit helisę manus suas. Nisi enim verbum helisę. i. christus supponat manus suas: inutilis est predicatio ꝛ etiam operatio nra. Item verbum dei rotat. Quod significat Exo. xxv. d. et. xxxvij. c. Sperulęque simul ꝛ lilia. Item volat. Ps. Volauit super pennas venti. ij. Thessal. iij. a. Sermo dei currat: ꝛ darificet. Item volat eminus. Esa. lvij. d. Pace his q prope et pace his q longe. Item pharetrat. Esa. xlix. a. In pharetra sua abscondit me: Et verbum dei abscondendum est pueris ꝛ canibus. Matth. vij. a. Nolite sanctum dare canibus: ꝛ nolite spargere margaritas vrras ante porcos. His q sagittis vulnerantur corda inimicorum regis. i. malorum hominum: et fugant lupi. i. dęmones: et capitur venatio dni. Gen. xxvij. a. Affer mihi de venatione tua vt comedam. Sed ne predicator tm intrędat venationi/ q nunquam redeat ad locum suum: ideo vt post actionem redeat ad contemplationem/ dicit ei quod sequitur: d Sedes tua est deus. i. in q debes post laborem: imo in ipso laborę quiescere. Job. xvj. g. In me pacem habeatis: in mundo pressuras habebitis. Et non ad tpm: sed e In sęculum sęculi. i. in h sęculo per contemplationem tugit: ꝛ in futuro p fruitionem eternaliter. Eccli. x. a. Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te: locum tuum ne dimiseris. i. deum. Aug. Inquietum est cor nostrum donec perueniat in te. Et qui sic in deo quiescit: et p hoc in se tranquillus est: defacili potest alios corrigere. Unde bene sequitur: f Virga directionis virga regni tui: id est virga siue potentia q alios debes regere/ alios dirigit ꝛ custodit. Et to bni dic Esa. xj. a. Egredietur virga de radice iesse. i. correctio de corde incęso in contemplatione summę bonitatis: et tunc flos de radice eius ascendet: id est principium bonę operationis: id est bona voluntas ꝛ bonum propositum/ quod concipit ille qui ex charitate corripitur: et vt flos ad fructum proficiat: requiescet super eum spiritus dni ꝛc. Et quomodo facienda est correctio/ subiungit/ dicens: i Dilexisti iusticiam ꝛ odisti iniquitatem. q. d. ideo dirigis: quia ex amore iusticię ꝛ odio vitiorum/ non hominum corripis. Hoc est q dicit Aug. q correctio diligenter ꝛ misericordiam obseruetur/ cum dilectione hominum ꝛ odio vitiorum. Sap. j. a. Diligite iusticiam qui iudicatis terram. l Propterea/ quia/ dilexisti ꝛc. m Unxit te deus deus tuus oleo lęticię p consortibus tuis. i. apostolis. Hoc dedit tibi deus gratiam: vt de tua correctione lętarentur.

Vers.

Ps. 17.

Ps. 118.

Ps. 10.

Ps. 118.

Ps. 76.

Ps. 118.

Ps. 17.

Al. terminatis pre participibus

* Sicut enim qui vnct

Mystice ✠ a Myrrha et gutta. Hic incipit laudare sponsũ ab
vrore ⁊ ornatu nuptiali. Et primo ab ornatu. Myrrha/ est
species vnguenti mirę amaritudinis: quo vngebanť corpora
mortuorum cõtra vermes ⁊ putredinẽ: Ergo per myrrham
significať mortificatio carnis/ quę valet contra concupiscen/
rias: quę more vermi/
um ꝺ carne scaturiũt/
et contra omnem pu/
tredinem vitiorum.
Gutta/ nomen est ge/
nerale: et ponitur hic
pro amoma: quę ẽ ge/
nus vnguenti qꝺ humiliat ⁊ desiccat inflaturas ⁊ tumores.
Unde per guttam hic intelligitur humilitas: quę superbię tu/
morem annihilat. Casia/ vel cassia fistula redolet ⁊ tendit
in altum/ ⁊ crescit in locis aquosis: Per quam fides desig/
natur: quę cęlum penetrat/ ⁊ in aquis baptismi crescit. Item
Casia valet contra fetorem dentium: sic fides contra feten/
tia verba hęreticorum. Vestimẽta/ sunt ecclesia: id est fideles
qui sunt in ecclesia. Unde Esa. xlix. e. Omnibus his velut
ornamento vestieris. Domꝰ etiã christi/ dicit ecclesia. Unde
i. Corꝯ. iij. c. Nescitis quia templum dei estis ⁊ spiritus dei
habitat in vobis? Et dicitur ecclesia domus eburnea: quia p
ebur frigidũ: intelligitur castitas sanctoꝝ. Et quia sicut ebur
primo obscurum est: sed limis et serris ⁊ scopulis lucidum fit:
postea cęlať ⁊ sculpit: sic sancti p tribulatiões fiũt puriores:
⁊ varietate ꝓtutũ q̃si insculpũť. Est g̃ sensus ꝓbꝝ quę dicũ
tur h̃: q̃ p exẽpla sctõꝝ/ habẽt miores ecclesię carnis mortifi/
cationẽ/ humilitatẽ et fidẽ. Et h̃ ẽ a Myrrha. i. mortifi/
catio carnis. b Et gutta. i. humilitas. c Et casia. i. fi/
des: spirať alijs: d A vestimẽtis tuis: id ẽ ab ecclesia:
vel a sanctis/ qui sunt in ecclesia: e Et: id est/ a domibus
eburneis. Uel aliter: vt per vestimentum intelligatur cor/
pus christi: quo quasi ĩ vestimento latuit diuinitas. A corpo
re christi/ a Myrrha/ defluxit: cum amaritudinẽ mor/
tis pro redemptione humani generꝯ sustinuit. b Gutta:
quando contra tumorem superbię/ exemplum nobis humili/
tatis reliquit: vel quando miraculo inflatos sanauit: ⁊ alios
dolores curauit. c Casia: cum in cęlum ascẽdit: quo per
fidem ⁊ operationem bonam eum sequi debemꝰ. Uel a cor/
pore christi casia prodijt: id est redemptio per aquam bap/
tismi. Uel de beata virgine: a Myrrha/ cõtra carnis cõ/
cupiscentiam. b Gutta/ contra superbiam. c Casia
contra auariciã. Hęc spirant: d A vestimentis tuis:
id est a virtutibus ⁊ operibus tuis/ O beata virgo. Cantꝯ.
iiij. c. Odor vestimẽtoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. e A do
mibus eburneis: id est a pudore tuę castitatis: quę fuit ex/
emplar omnibꝰ virginibus continẽdi. f Ex quibus: id ẽ
propter quę odoramenta: g Delectauerunt te: id est
dulcem ⁊ delectabilem habuerũt: h Filię regum: id est
alię virgines: i In honore tuo. De quo Eccĩ. xxiiij. c.
Flores mei fructus honoris ⁊ honestatis. Sequiť: f Ex
quibꝰ/ odoramtenis virtutum: h Filię regũ: ad litte/
ram: vt beata katharina ⁊ alię: g Delectauerũt te: id
est delectabilẽ habuerunt: i In honore tuo: id est ad
honorẽ tuum operãtes: non curantes honorem patrũ. Uel
reges dicit aplos: qui se ⁊ alios regebant in virtutibus. Ho/
rum filię sunt illi q̃s christo genuerũt: q̃ filię dicunť in fęmi/
nino: qꝛ fęcũdi fuerť ĩ bonis opibꝰ. Filię/ dico eoꝝ: In ho/
nore tuo/ nõ ĩ suo: qꝛ totũ honorẽ attribuebãt aplĩ christo/
nõ sibi. Uñ dicebanť christiani a christo: nõ petrini a petro.

Est odor
- Bonoꝝ operũ. Cantꝯ. iiij. c. Odor vestimẽtorũ
- Bonę famę. Cantꝯ. j. a. Curremus (tuorũ ⁊c. in odorem vnguentoꝝ tuoꝝ.
- Ozonũ bonarũ. Apocꝯ. v. c. Habentes phialas plenas odoramentoꝝ ⁊c.
- Virtutũ: vt h: et. ij. Corꝯ. ij. d. Christi bonꝰ odor
- Boni ꝓsilij. Prouer. xxvij. b. Unguẽto (sumꝰ
- Pręmij ęterni. Esa. xxvij. (⁊ varijs odoribꝰ ⁊c. d. Ecce odor filij mei ⁊c.

a tibus tuis. Myrrha et gut/
b ta et casia a vestimentis tu/
c ij stet a domibꝰ eburneis: ex
d e f quibus delectauerunt te fi/
g h i k l lię regum in honore tuo.
Astitit regina a dextris tuis

Postea cõmẽdat eũ a sponsa. Uñ sequiť: k Astitit regi/
na. Astitit erecta p spem: nõ curua p timorem. Itẽ Astitit/
pmpta ad seruiẽdũ. Assistere enĩ est seruiẽtiũ. l Regina/
ecclesia sponsa. m A dextris tuis/ in poriorĩbus bonis
ęternis: iam in spe: sed non adhuc in re. Cantꝯ. ij. b. Lęua eiꝰ
sub capite meo: ⁊ dex/
tera illius amplexabi/
tur me. Congregatio
diuitũ terrena diligen
tiũ/ stat a sinistris: qꝛ ĩ
sinistra eius diuitię et
gloria: Prouer. iij. b.
Et ideo non est regina sed ancilla: quę cũ filio suo eijciet: q̃si
hędis qui erũt a sinistris dicet: Ite maledicti in ignẽ ęternũ.
✠ Sed regina
✱ Sicut enĩ qui vnctus est/ si alios tangit vngit eos: ita qui
gratiam dei habet abundanť/ quãdo alios amplectens corri/
pit/ lenit ⁊ vngit eos. Unde dicit beatus Bern. Mimirũ si
vngeris/ qui vnctum amplecteris. Sequiť: a Myrrha
et gutta ⁊c. Hoc competit p̃dicatorĩbus/ et omnibus reli/
giosis/ ⁊ monialibꝰ. Et est mozalitas/ ſm q̃ prius dictũ est:
vt carnis mortificatio/ quę per myrrham: et humilitas quę
per guttã: et fides quę per casiã designatur/ effluãt de vesti/
mentis suis: vt ad litterã talia habeant vestimẽta/ q̃ p asperi/
tatẽ/ carnẽ mortificẽt: per incõpositionẽ/ humilitatem pro/
uocent: per paupertatem ⁊ vilitatem/ fidem ostendant. Qui
enim in p̃ciositate vestium ostẽdit diuitias: non ostendit se fi/
dem habere: Quia sicut dicit Hieroꝰ: nõ habet verã fidẽ de
deo/ q̃ cupit in his miseriis locupletari. Et q̃ sic debeant ve/
stiri p̃dicatores ⁊ religiosi: exemplum ⁊ formam habẽt a btõ
iohanne baptista: de quo dicitur Matth. iij. a. Uenit iohan
nes baptista p̃dicans in deserto iudeę. Et postea addit: Ip/
se autem iohannes habebat vestimentũ de pilis cameloꝝ/ et
çonam pelliceam circa lumbos eius. In hoc q̃ dicit/ p̃dicãs:
tangit p̃dicatores: Per desertũ autem religio siue religiosi
notantur: Quibꝰ vtriq̃ nomen iohãnis necessariũ est/ vt in/
ipsis sit gratia dei. In pilis cameloꝝ/ notanť simul pauper/
tas ⁊ asperitas vestimẽti. In çona pellicea/ incompositio si/
ue humilitas habeť. Et quia ista non tm̃ in habitu exteriori:
sed in corde interius debent esse: et ab illo ad exteriorẽ habi/
tum procedere: Ideo bene sequiť: e A domibꝰ ebur/
neis: id est a cordibus mũdis et castis. Corda enim bonorũ
dei domꝰ ⁊ habitatio sunt: vt pręhabitum est. Sed terribile
est qꝺ dicit Amos. iij. d. Peribunt domꝰ eburneę. Et h̃ ho/
die in multis impletur: qui vel corporalẽ vel spiritualem ca/
stitatem non tenentes: deum a se ⁊ a sua mente excludunt: ſm
q̃ dicť Tob. vj. d. Ostendam tibi qui sunt quibus potest
prevalere dęmoniũ: In eos qui cõiugia ita suscipiũt vt deũ
a se ⁊ a sua mẽte excludant: ⁊ suę libidini ita vacẽt sicut equꝰ
et mulꝰ q̃bꝰ nõ est intellectꝰ. Et sic myrrha ⁊ gutta ⁊c. nõ p/
cedũt a domibꝰ eburneis: quia illi qui fornicationi corpora/
li vacant: molliciem ⁊ compositionẽ ⁊ p̃ciositatẽ vestiũ q̃tũ
possunt quęrũt. Et de eis q̃ quęrũt/ satis p̃sumendũ est q̃ in/
continẽtes sint. Unde Eccĩ. xix. d. Amictus corpis ⁊ risus
dentium ⁊ gressus hominis enũciãt de illo. Qui autẽ spũa/
li fornicationi per appetitũ laudis ⁊ ambitionẽ honoris se p/
stituũt: interdũ myrrhã ⁊ guttam ⁊ casiam p̃tendunt: sed nõ
vere sũt species: imo falsę ⁊ adulterinę: nec a domibus ebur/
neis spirãt vel exeũt: licet forte a vestimẽtis p̃cedãt: quia licꝛ
exteriꝰ veniãt in vestimẽtis ouiũ: intrinsecus tm̃ sũt lupi rapa
ces: Mat. vij. c. Et illę falsę spes/ spũalibꝰ hoibꝰ nõ placẽt: s̃
tm̃ verę: quę ⁊ a vestimẽtis ⁊ a domibꝰ eburneis p̃cedũt. Uñ
ꝺ eis seqť: f Ex q̃bꝰ. s. myrrha ⁊ gutta et casia: h Fi/
lię regũ. i. sanctę aię imitatrices sctõꝝ: q̃ se ⁊ alios bñ rexe/
rũt: g Delectauerť te. i. delectabilẽ habuerũt. i In
honore tuo. i. in seruitio dñi/ cui seruire regnare ẽ: vt dicit
Boetiꝰ. Et Eccĩ. xxiij. d. Gloria magna est seq̃ dñm. Et quã/
tus honor sit/ subiũgit. k Astitit regina: id est beata vir
go. Astitit/ tibi ad te iuuandum. Unde bene subdit: m A
dextris tuis: id est vt tibi prospera ⁊ salubria impetret:
✱ vnde dicť aduocata

Mozaliter

Mystice ✱ Sed regina introducet in thalamũ ⁊ ad regnũ: quãdo his qui a dextris erunt dicetur: Venite benedicti patris mei ⁊c. Matth. xxv. c. Astitit/dico: non nuda: sed a ¶ In vestitu: id est in connexu ⁊ ornatu virtutũ. b ¶ Deaurato: id est p sapientiã/quę est ęterno⁊ contemplatio ⁊ ꝓgustatio/decorato. Per aurum enim intelligitur illa prędicipua sapia/qũa sapiunt nobis ękna. Sed quia non integre possumus hic habere illã sapiẽtiam/bene dicit:

Al. ⁊ circũamicta

a in vestitu deaurato ⁊ circũdata varietate. Audi filia ⁊ b c d e f videẽ ⁊ inclina aurem tuã: et g obliuiscere populum tuum h et domũ patris tui. ⁊ Et con i k l m cupiscet rex ⁊ decorez tuum:

deaurato: non aureo. Vel per vestitum intelligunt opera: sine quibus homo nudus est. Apocl. xvi. c. Beatus qui vigilat ⁊ custodit vestimenta sua ne nudus ambulet. Per aurũ intelligit charitas: quę est optima inter virtutes/sicut aurum inter metalla. Vestitus ergo deauratus: sunt opera in charitate facta/quę ornant ecclesiam vt assistat sponso. c ¶ Circundata varietate/multiplici. Multiplex enim varietas ẽ in ecclesia: scilicet varietas linguarũ. Unde Actl. ij. a. Loquebant varijs linguis apostoli. Varietas bonarũ consuetudinũ. Vnde: Mil officit in ecclesia/in eadẽ fide ꝯsuetudo diuersa. Itẽ varietas operũ. Unde Marci. xiij. d. Dedit seruis suis potestatẽ cuiusq; operis. Item varietas prędmio⁊: quę in ecclesia triumphante sunt in re: in militante autem sunt in spe. Joh. xiiij. a. In domo patris mei mãsiones multę sunt. Itẽ varietas virtutũ. j. Corl. xv. f. Stella differt a stella i clarita te. Item varietas personarum diuersarum facierum. Eph. iiij. c. Ipse dedit quosdã quidẽ apostolos: quosdã aũt ꝓphetas: alios aũt euãgelistas: alios aũt pastores ⁊ doctores ⁊c. Et hęc oia ptinent ad laudẽ ⁊ decorẽ sponsę.

Multiplex varietas i ecclesia

Moraliter ✱ vnde dicit aduocata nostra. Propt qd dicit beat⁹ Bern. Securum habes o homo accessum ad deum. Habes filium ante patrem: ante filium matrem. Filius ostendit patri latus et vulnera: mater ostendit filio pectus ⁊ vbera. Nulla potest esse repulsa: vbi tot occurrũt charitatis insignia. a ¶ In vestitu deaurato: id est in stola animę: Et vt quidam pie credunt/in stola corporis: c ¶ Circũdata varietate/gratiarum: quas sibi seruientib⁹ impetrat ⁊ largitur. d ¶ Audi filia. Tertia pars vbi agitur de laude sponsę: Et laudat eam a decore: a gloria: a comitatu: a fęcunditate. Volens autem eã a decore laudare: prius inuitat eã ad fidẽ/quę pulchritudinẽ inducit: Sicut dicitur Actl. xv. b. Fide purificãs corda eorum. Sed quia vt dicit apostolus Roma. x. c. Fides ex auditu: Ideo ab auditu incipit ⁊ dicẽ: Audi filia. Propheta hic se cõnumerat regibus/quos sup patres dixit: ibi: Filię regum. Et tanq̃ vnus ex ipsis/vocat hic spõsam filiam: quasi sua prędicatione deo geniram. Audi filia/euangelium: f ¶ Et vide/deum per fidem: nõ adhuc facie ad faciem/sed per speculum ⁊ in ęnigmate. Vel/Audi ꝓphetias: quę christum incarnandũ prędixerũt. Et vide/quia in christo nato ⁊ passo impletę sunt. Sed qz multi iudęi audierunt verba ꝓdicationis christi/⁊ viderunt mirabilia quę fecit: qui tñ nõ crediderũt: Ideo sequitur: g ¶ Et inclina aurem tuam: id est humiliter audi: nõ vt reprehẽdas/sed vt te corrigas. Matth. xi. d. Abscondisti hęc a sapientib⁹ ⁊ prudentibus ⁊ reuelasti ea paruulis: qui scilicet inclinant per humilitatẽ aures suas. Sz qz populus iudęorꝫ aures habebat asinas/scilicet erectas ⁊ graues: sicut dicitur Zach. vij. c. Aures suas aggrauauerũt ne audirent. Et in Ps. Et non audiuit populus meus vocem meam: Ideo bñ sequitur: i ¶ Et obliuiscere populum tuũ: id est ritum iudęorum ⁊ gentium/scilicet cerimonias ⁊ idolatriam: k ¶ Et domũ patris tui: id est cohabitationẽ ⁊ consortiũ peccatorũ: quę sunt domus patris tui antiqui/scilicet diaboli: cuius fuisti filia anteqũ facta esses per fidem filia dei. Joh. viij. f. Vos ex patre diabolo estis. Joh. j. a. Dedit eis potestatem filios dei fieri bis qui credunt in nomine eius. Et si hęc feceris: decora eris coram sponso tuo. l ¶ Et cõcupiscet rex/christus sponsus: m ¶ Decorem tuum: id est te decoram. Cantl. ij. d. Ostende mihi faciem tuam: sonet vox tua i auribꝰ meis: vox enim tua dulcis et facies tua decora. Et hoc non est modicum.

Ps. 80.

1. Corl. 13. d.

Mystice

✱ quoniam ipse/non qd b ecclesię dictũ est/etiã fideli animę dicat: d ¶ Audi filia/dei verbũ. Lucl. xi. f. Beati q̃ audiunt verbũ dei ⁊c. f ¶ Et vide/exempla sctõr. Heb. xiij. b. Quorũ intuentes exitus ꝯuersationis/imitamini fidem. Et sic verbis admonita: ⁊ exẽplis instructa: g ¶ Inclina aurẽ tuam/ vt humilit obedias diuinę volũtati. Et quia amor mundi ⁊ parentũ retrahunt a seruitio dei: Sequitur: i ¶ Obliuiscere populũ tuum ⁊ domũ patris tui. Greg⁹. Debem⁹ copulam terrenę cognationis agnoscere: sed si cursum nostꝫ prępedit/ignorare. Vl ꝓprie potest eẽ sermo sanctimonialib⁹: quibus multa competũt: quę notant in b versu. d ¶ Audi/ecce obedientia. e ¶ Filia/ecce charitas: qz filię est diligere. f ¶ Et vide/per circũspectionẽ/ecce prudẽtia. g ¶ Et inclina/ecce humilitas. h ¶ Aurẽ tuã/ad audiẽdũ lectionẽ ⁊ sermonẽ: non os tuũ ad multiloquium: in quo notat taciturnitas: tardus aũt ad loquendũ: multo fortius mulieres: quas non permittit apostolus loqui i ecclesia: ⁊ inter mulieres prędcipue moniales quibus de ordine silẽtiũ imponit. i ¶ Et obliuiscere populũ tuum/Ecce ꝯtempt⁹ mũdi. k ¶ Et domũ patris tui/Ecce abominatio parẽtũ. Item dicit cuilibet animę: d ¶ Audi/horas ecclesiasticas. Jaco. j. c. Sit oĩs homo velox ad audiendũ. Audi sermones. Eccl. viij. b. Non te prętereat narratio seniorum. Item Audi/preces pauperis. Prouerb. xxi. b. Qui obturat aurem ad preces pauperis. Item Audi/ꝑcepta ꝓlatorꝫ. Heb. vltl. c. Obedite prępositis vestris. Itẽ Audi/dei inspirationes. Ps. Audiam quid loquatur in me dñs. Item Audi/sacram lectionẽ. Prouer. xxviij. b. Qui declinat aurem suam ne audiat legez: oratio eius fiet execrabilis. f ¶ Et vide/libros. j. Timoth. iiij. d. Attẽde lectioni. Vel/Vide/crucem in ecclesia in memoriã crucifixi. Threñ. j. d. O vos omnes qui trãsitis ⁊c. Eccl. xxix. c. Gratiam fideiussoris tui ne obliuiscaris: dedit enim pro te animam suã. Vel/Vide/exempla sanctorũ. Heb. vltl. b. Quorum imitantes exempla ꝯuersatiõis imitamini fidẽ. Vel/Vide/conscientiam tuam. Hiere. ij. e. Vide vias tuas in conualle/scito quid feceris. Item Vide/iudicium futurum. Dañ. vij. c. Aspiciebã donec throni positi sunt. g ¶ Et inclina aurẽ tuam/ad pauperem. Eccl. iiij. a. Inclina pauperi sine tristicia aurẽ tuã. i ¶ Et obliuiscere populũ tuũ. Cor hominis est quasi ciuitas plena populo cogitationũ. Threñ. j. a. Quomodo sedet sola ciuitas plena ꝓplo. k ¶ Et domũ patris tui: id est mundum. Gen. xij. a. Egredere de terra tua. l ¶ Et ꝯcupiscet rex decorẽ tuũ/vt dictũ est. ¶ Vel de beata ꝑgie sic: d ¶ Audi filia/o beata ꝑgo: Audi/gabrielis salutationem. f ¶ Et vide/ꝓphetarũ scripturã ⁊ confer: quia in te complet. g ¶ Et inclina aurẽ tuam/vt per obedientiam concipias filium dei. Dicit enim q̃ per aurem concepit. i ¶ Et obliuiscere populũ tuũ: id est non cures blasphemias iudęorum. k ¶ Et domũm patris tui: Ad litteram/vbi texitur genealogia eius/Matth. j. non nominatur pater eius. Vel/Populum/carnaliũ desiderium. Et domum patris tui: id est moysi/scilicet cerimonias legis. l ¶ Et concupiscet rex decorem tuũ: id est christus. Cantl. j. d. Dũ esset rex i accubitu suo nardus meam dedit odorem suum. Bene dicit hoc postq̃ dixit: Obliuiscere populum tuum ⁊c. etiam cuilibet. q. d. si vinus vt peregrinꝰ: diligeris a domino. Deut. x. d. Deus amat peregrinum et dat ei victum atq̃ vestitum. Cantl. j. b. Nolite me considerare q̃ fusca sim: quia decolorauit me sol. q. d. peregrina sum: et ideo sole vsta. Numeri. xij. a. Moyses duxit ęthiopissam: Et ideo debes obliuisci populũ tuum propter eum.

Moraliter

Al. ⁊ cupiuit

Al. ⁊ decorem

Aliter de beata virgine

Al. ⁊ confide

✱ qm̃ ipse est dñs deus

Ps. 61.

Deu. 11. a. Si me fide ipsi placere deo

a ¶ Qm̃ ipse/nō prior: pater tuus b ¶ Est dñs/nō ter/
renus: ſz c ¶ Deꝰ tuꝰ. Deꝰ/p creationē: Tuꝰ/p recreatio/
nē. Nec solū/tuꝰ/sed oīm: Vñ sequit: d ¶ Et adorabūt
eū/oīa. Phil. ij. b. Ut ī noīe eiꝰ oē genu flectat/cęlestiū/ter/
restriū ⁊ infernoꝝ ⁊c. Vel sic: Vere deꝰ tuꝰ: vñ adorabūt
eū/in eo ecclia/oēs
populi de q̄bus facta
es. Probatio: Quia
e ¶ Et/id est etiā: fi/
lię tyri. i. gentes de
q̄bus minus videbat:
q̄ adorabāt idola/sup/
ple adorabunt eū: vel
veniēt ad eū: f ¶ In
munerib̄. i. seipsos offerētes in obsequiū iesu christi. Ro.
xij. a. Exhibeat corpa vīa hostiā viuētē/sctām/deo placētē.
Per tyrū aūt q̄ est ciuitas gentiū/iter iudęos sita: itelligunt
gētes/a parte totū: Et qd̄ p̄cipue ad deꝰ ⁊ honorē ecclię ce/
dit: quātacūqꝫ munera dño offerāt: nō acceptāt a dño nisi in
fide ⁊ moribus ecclię offerant. Vñ bñ sequit: g ¶ Vultū
tuū/O ecclia: h ¶ Deꝑcabūt/vt habeāt illū: i ¶ Oēs
diuites plębis. i. habentes diuitias spūales: vl etiā boni
habētes diuitias tpales: q̄ faciūt illud qd̄ in Ps̄ dicit: Di/
uitię si affluāt/nolite cor apponere. Et ideo/deꝑecabunt
. i. requirēt: vultū/ecclię: qz si ī alia effigie offerāt dño q̄ꝫ in
vultu ecclie. i. si ī se mores ⁊ fidē ecclię nō oñdant: dicet eis
dñs: Nescio vos: sicut fatuis virginib̄/Matth. xxv. a. Et
eis q̄ fecerūt miracula/Matth. vij. c. Cōmendata sponsa a
decore: cōmēdat eā p̄sequenter a glia: Vñ sequit: k ¶ Ois
glia eiꝰ: videlicet: l ¶ Filię regi. i. ecclię: q̄ ē ⁊ filia ⁊ spō/
sa regi christi: est m ¶ Ab intus. i. interius. q. d. licet deco/
ra sit exterius/ꝑm qd̄ laudaui eā a decore: tñ nō vane extra
glat de pulchritudine sua: ꝫ oñis glia eius ab intus. Et no
tandū q̄ prius loquebat ad sponsā in scda psona: hic aūt ad
alios p̄uertēs sermonē/locū incipit de illa ī tertia psona. Qd̄
tñ absurdū nō ē: qz cū eā ita laudabat/loquēs ei ī scda pso/
na/posset ei aliq̄s emulꝰ dicere: Q uare adularſ ei: Quare ex
citas eā ad inanē gloriā: Cui o biectioni rñdet: Mō ex ꝫ ina/
niter gloriabit: qz ois glori a eiꝰ ab intus. i. in pura cō/
scientia. Vñ. ij. Cor. j. c. Glia nostra hęc est/testimoniū cō
scientię nr̄ę. Et. j. Cor. iiij. a. Vbi aūt p minimo est vt a
vobis iudicer/an ab humano die. Et adhuc posset emulꝰ di
cere: Quid mirū/si oñis glia eius ab intus: qz nihil habet
exterꝰ vñ posset gliari: Vñ ad ꝫ rñdet/subiungēs: n ¶ In
fimbrijs aureis. Filię dico existēt/ī fimbrijs aureis. i.
habēs fimbrias aureas. i. doctrinā sanā ⁊ bona opa. Per fim
brias eñ intelligit doctrina illa ratione: qz in fimbrijs tu/
nicę hiacynthinę aaron pendebāt tintinnabula aurea: vt au/
dierēt sonus eiꝰ qñ ingrediebat ⁊ egrediebat tabernaculū:
Exo. xxviij. f. Aureis/dicit: qz doctrina ecclīastica ē de cę/
lesti sapientia. Itē qz fimbrię sunt partes extremę vestimē/
torū: per fimbrias ītelligunt opa/q̄ pseuerātia ducūt ad fi/
nē. Aureis aūt vocat charitatē: in qua fiunt opa ecclię. Vl
In fimbrijs aureis. i. in hoibus q̄ circa finē mundi tem/
pore antichristi aurei erūt/p̄dicatione helię ⁊ enoch/susti/
nentes impetus ⁊ malleos p̄secutionū: Et ideo dicit/aure/
is/nō deauratſ: vt supra: in vestitu deaurato. Nec solū ī fim
brijs habet spōsa vñ possit gloriari: ꝫ ex oñi parte. Vñ ad/
dit: o ¶ Circū amicta/est ipsa regina: p ¶ Varietati/
bus/multarū virtutū ⁊ opeꝝ/⁊ bonoꝝ viroꝝ. Sequit laus
sponsę a comitatu: q ¶ Adducent regi virgines ⁊c.
Quia regina oblita ꝓpl̄m suū ⁊ domū p̄ris sui: p̄ima venit ad
regē: ī q̄ ⁊ a q̄ tantā gliaz hz. r ¶ Post eā: ꝗgines: ad lr̄az:
vel habētes mentes pudicas: adducēt: leui ⁊ opportuna p̄/
dicatiōe ⁊ gra dei: nō ꝓpria ꝗtute. Hiere. xxx. d. Applicabo
eū ⁊ accedet ad me. Hic notat gra ⁊ liberū arbitriū. Cāt. j.
a. Trahe me pꝰ te. Et posset hic dubitare illi q̄ nō sūt virgi/
nes: ne ad eū accedere posset/ad quē solę ꝗgines adducūt: ni/
si subiūgeret: s ¶ Proxime eiꝰ. s. castę ⁊ viduę: q̄ sūt ī gra
du scdo: Vñ etsi nō sint ꝗgines: tñ affines ⁊ ꝓximę sūt regi/
nę. Istę ergo ⁊ alij īfirmi: t ¶ Afferent tibi: O rex be/
nigne/q̄ vis ⁊ sit̄ salutē oīm. Et nota q̄ q̄ adducit p ꝓprios
pedes/cū adminiculo ābulat: q̄ aūt affert/nō sic/ꝫ penitꝰ in/
diget aliq̄ vehiculo. Bñ ergo virgines dicunt adduci/eo q̄
habeāt pedes integros ⁊ sanos. i. affectꝰ ī corruptos: Viduę
aūt ⁊ ꝓtinētes afferri
dicunt: eo q̄ habēt pe
des morbidos. i. affe/
ctus fractos. Hoc etiā
tangit p̄latos: q̄ suas
oues debēt afferre. Et
hoc p̄ceptū est Nu/
meri. xj. c. Porta eos
ī sinu tuo/sic̄ portare
solet nutrix īfantulos. Angeli etiā st̄ nr̄i portatores. Luc. xvj.
f. Lazarꝰ portabat ab ānge ī sinu abrae. Exo. xix. a. Porta/
ui vos sup alas aq̄lax. i. ānelorꝝ. Quō aūt afferent/subiūgit:

Ps. 9.

Moraliter.

Ps. 94.

Ps. 82.

a quoniam ipse est dñs deus
b tuus/⁊ adorabunt eū. Et fi/
c lię tyri in mūneribus vultū
d tuū deꝑecabunt: oñes di/
e uites plębis. Oñis glória
f ęi filię regi † ab intus: in fim/
g brijs aureis/circumamictā
h † varietatib̄. Adducentur
i regi virgines post eam: prox/
k imę eius afferentur tibi.

Ar. † intrinsecꝰ

Ar. † varietate

✱ Afferent in
✱ a ¶ Qm̃ ipse ē dñs deꝰ tuꝰ. Dñs/appebit ī iudicio:
qz cognoscet dñs iudicia faciēs. Deus apparuit in creatio/
ne. Tuus/in recreatiōe. Mō est ergo magnū si tu obliuisca/
ris ⁊ dimittas ꝓpl̄m tuū ⁊ domū patris tui: vt te totū eiꝰ ser/
uitio submittas: qz ipe dimisit cęlū/⁊ se totū dedit vt tibi ser
uiret. Vñ Hiere. xij. b. Reliqui domū meā: dimisi hęredi/
tatē meā: dedi dilectā aiam meā in manꝰ inimicoꝝ eius. Et
ideo: Qm̃ ipse dñs deꝰ tuus: et adorabūt eū/oñes
fideles. Vñ Ps̄. Venite adoremus ⁊c. qz ipse est dñs deus
noster. Qui aūt sint q̄ adorēt eū/subiūgit: e ¶ Et filię ty/
ri. Tyrus/interp̄tat angustia vl tribulatio. Et tales q̄ in tri/
latione angustiant/dñm adorāt. Osee. vj. a. In tribulatiōe
sua mane ꝓsurgēt ad me. Ps̄. Imple facies eoꝝ ignominia:
⁊ querēt nomē tuū dñe. Nec solū tales: sed et g ¶ Vultū
tuū dñe deꝑcabuuk oñes diuites plębis. Diuites/
meritſ/nō rebꝰ: Plębis/humilitate. Hęc duo genera hoīm
deū adorāt ⁊ deꝑcant. Primi/ex cōpūctiōe: Secūdi/ex de/
uotiōe. Et ītER hęc duo genera ītERponit in lr̄a: f ¶ In mu
nerib̄: qd̄ diasyrmicū ē: qz cū p̄cedente ⁊ cū sequēte legit:
qz tā isti q̄ꝫ illi debēt/in munerib̄ adorare: ꝑm illud: Non
apparebis in ꝓspectu meo vacuꝰ. Hoc habet Exo. xxiij. b. et
Deut. xvj. d. et Eccl. xxxv. a. In munerib̄ q̄ obtulerūt ma
gi dño/Matth. ij. b. Ut offerāt aurū. i. ꝓtēptū tpaliū. Qui
enī dat aurū ⁊ ꝓtēnit ꝓpt deū/ꝓstat q̄ alia tpalia nō diligit.
Thus/deuotę orōnis: Myrrha/mortificationis: Quę tria
referūt ad triplex votū religiōis. k ¶ Ois glia eiꝰ. s. fidet
aię ⁊ religiosę: l ¶ Filię regi: p adoptionē ⁊ imitationē ⁊
amorē: m ¶ Ab intꝰ. i. ī deo ⁊ a deo: quē ītus ī ꝓsciētia hz.
Hiere. ix. g. Nō gliet sapiēs ī sapiētia sua: ⁊ nō gliet for/
tis in fortitudine sua: ⁊ nō gliet diues in diuitijs suis: sz in ꝫ
gloriet q̄ gloriat/scire ⁊ nosse me. ij. Cor. j. c. Glia nr̄a hęc
ē: testimoniū ꝓsciētię nr̄ę. Esa. xxiiij. c. Secretū meū mihi:
secretū meū mihi. Et glia eiꝰ ē n ¶ In fimbrijs aureis.
Per fimbriā/q̄ ē finis vestſ/sigt finis vitę hoīs. Matth. ix.
c. Si tetigero fimbriā vestimēti eiꝰ/salua ero. i. si ī fine vitę si/
milis ei iuēta fuero: Tūc enī erit fimbria aurea. Nō ex capi/
tio aureo. i. nō ex initio bonę vitę/gliandū ē: sz potiꝰ sp timē/
dū est. Et debet hō se accusare ⁊ iudicare vsq̄q̄ pueniat ad
fimbriā: ⁊ cū iuenerit eā esse aureā: tūc gliabit in ęternū: ꝑm
illud Prouerb. xx. c. Malū est/malum ē/dicit oīs emptor:
⁊ cū recesserit/ tūc gloriabit. Hęc enī vita est tp̄s nundinaꝝ/
vbi emimꝰ nobis necessaria ad futurā vitā: Et cū recesserimꝰ
ex hac vita cū opibꝰ aureis/gliabimur/⁊ nō aū. Qd̄ bñ no/
tat in serie huiꝰ ꝗsus/cū dicit: Ois glia eiꝰ filię regi ab
intus in fimbrijs aureis: circū amicta varietatib̄.
q. d. licet amicta sit varietatib̄ virtutū ⁊ donoꝝ: nō tñ in his
gliat: sed/in fimbrijs aureis. i. in opib̄ finalit̄ bonis. Nu
meri. xv. d. Dic filijs isrl: vt faciāt sibi fimbrias. q ¶ Ad/
ducent regi virgines/pꝰ eā: ꝓximę eiꝰ afferēt tibi.
Hic innuit vita actiuoꝝ ⁊ vita ꝓtēplatiuoꝝ. Quę adducūt
pedes habēt in terra: q̄ ꝗo afferunt/eleuant a terra. Virgi/
nes q̄ꝫ q̄ adducunt/actiui sūt: q̄ ī teerenis actib̄ īplicant: ita

✱ tñ vt incorrupti

Mystice ✻ a ¶Afferēt i lętitia/cordis: b ¶Et exultatiōe/corpis. Al/ In lętitia/ęt tū ad eos q̃ afferunt: Et exultatiōe/ęt tū ad plātos q̃ afferī eos. Et q̃ adducēt ⁊ afferent/ In domū regi. Ut̄ sequit: c ¶Adducent i tēplū regi: cęlestē videlicet hierlm: vl p̃sentē ecclīaz. Sequit laus spōsę a fecūditate: d ¶Pro patribus tuis/O ecclia. i. p patriarchis ⁊ prophetis. Uel/ Pro pribus tuis/carnalibus/carnalē ritū seruantibus/ ⁊ idola colentibus: e ¶Nati sunt tibi: spūali regeneratione: f ¶Filij: apli ⁊ prędicatores alij/ ⁊ conuersi per eos prędicationē/quos ecclesia genuit: ⁊ multos ex his in sede patrū spiritualiū constituit. Ut̄ sequit: g ¶Constitues eos principes: nō i vno tm loco: sed h ¶Sup oēm terrā. Eccli. xxx. a. Mortuus est pater eius/ ⁊ quasi nō est mortuus: similē enī reliqt sibi post se. Et ipsi qd facient: i ¶Memores erūt nois tui dne. i. nomē tuū p̃dicantes/ipsū in memoria habentes/etiā alijs in memoriā adducent. Sap. viij. c. Facies pncipū mirabunt me. Eccli. xlix. a. Memoria iosię in cōpositiōe odoris. k ¶In omni generatiōe et generatione. i. semp: Uel/ In generatiōe/iudęor: Et generatiōe/gentiū: qz vtrięq ęplo p̃dicauerī apli. l ¶Propterea. i. qz ita nomē tuū p̃dicantes memorabūt: m ¶Populi ofitebunt tibi: pfessione pctōr: n ¶In ęternū. i. ęt̄diu durabit p̃sens status ecclesię. o ¶Et in sęculū sęculi. i. in futuro/ Confitebuntur tibi: pfessione laudis. Ps. Beati qui habitant in domo tua domine: in sęcula sęculorū laudabunt te.

Afferēt in lętitia ⁊ exultatione: addūcent in templū regis. Pro patribus tuis nati sūt tibi filij: constitues eos pncipes super oēm terram. Memores erūt nois tui domine: in omni generatione ⁊ generatione. Propterea ppli ofitebunt tibi in ęternū: ⁊ in sęculū sęculi.

¶In finem psalmus dauid pro arcanis.

Ps. XLV.

Deus noster refugiū ⁊

Moraliter ✻ tū vt incorrupti remaneant: ⁊ mentē suam nō pstituant per malā intentionē: sed virgines sint per puritatē mentis: q̃ soli deo placere intendūt. Proxime vero quę afferunt/ sūt cōtemplatiui/qui a terrenis actibus ⁊ curis eleuati/deo fiūt p/ximi in ptemplando ⁊ in eū delectando. Hos vtrosq̃ debēt afferre plati. Esa. xlix. f. Afferent filios suos in vlnis: filias suas sup humeros suos portabūt. Exo. xix. a. Portaui vos sup alas aquilarū. i. prelatorū. Hęc nobis signata sunt in maria ⁊ martha/ Lucī. x. g. vbi dicit/ q̃ maria sedebat secus pedes domini: martha aūt satagebat circa frequēs ministeriū. Greg. Illa actiue seruiebat per exterius ministeriū: altera ptemplatiue per suspensionē cordis in verbū. Et qz ē ibi delectatio/adiungit: a ¶Afferent in lętitia et exultatione. Per hoc aūt q̃ dicit/ in lętitia/ablatiue: significat q̃/es ptemplatiuorū. Per hoc qd addit: c ¶Adducent in templū regis: et ponit/ in templū/in accusatiuo: significat motus actiuorū. Tunc adducit anima in templū regi/ qñ egrediens de corpore/adducit in cęlum: qd terminus est motus iustorū. De quo templo in Ps. In templo eius omnes dicēt gloriam. Esa. lvi. c. Adducā eos in templum sanctū meū/ ⁊ lętificabo eos. d ¶Pro patribus tuis nati sūt tibi filij. Supra expositū est in bono de ecclesia: nunc aūt in malo sensu possumus ei dicere: Pro patribus. i. p viris venerabilibus q̃ ante erant in ecclesia p̃bendati ⁊ plantati: qñ mortui sunt: e ¶Nati sūt tibi filij. i. paruuli ⁊ fatui: ad litterā: qui stercorant lectū suū ⁊ gremiū ecclię: ⁊ in suis fęcibus dormiunt ⁊ quiescūt. Hiere. xlviij. b. Fertilis fuit moab in adolescentia sua. Moab/ex patre interpretat: et signat nepotulos prelatorū: q̃ ab adolescentia sua fertiles sunt in bonis tpalibus ecclesię. Et sequit ibi: Requieuit in fęcibus suis. Nec solū de talibus fiūt canonici/sed ⁊ prelati. Ut̄ sequit: g ¶Constitues eos principes super oēm terrā: Quia fere vbiq̃ terrarū inueniunt tales prelati: q̃ potius indigerent regi q̃ alios regere. Sed vę terrę cui rex puer est: ⁊ cuius principes mane comedunt: Eccē. x. c. Principes illi ⁊ p̃lati mane comedunt: qui añq̃ in vinea dni labo/rauerint/emolimenti temporalis refectionē accipiūt: Cū tū apostolus dicat. ij. Thessal. iij. c. Qui non laborat/nō manducet. h ¶Super omnē terrā. Triplex est terra. Una quę geritur: Alia quę terit: Tertia quę petit. Super primā constituunt principes: quia a secūda cōculcant: ⁊ ideo a tertia excludūt. i ¶Memores erūt nois tui dne. Si iste versus verus esset de prelatis: sequens versus ver. esset de subditis. l. ¶Propterea ppli ofitebūt tibi ⁊c. qz si boni sūt prelati: boni erūt ⁊ subditi. Hiere. xxxi. c. Inebriabo animas sacerdotū pinguedine: ⁊ populus meus bonis adimplebit. Esa. lv. d. Montes ⁊ colles coram vobis cantabūt laudem. i. prelati maiores ⁊ minores. Et sequit ibi: Omnes regiones plaudent manibus. i. laici respondebunt operibus. n ¶In ęternū: nō ad horam: sicut dicit Job. v. f. Uos voluistis ad horam exultare in luce eius. Matth. x. c. Qui pseuerauerit vsq̃ in finem/hic saluus erit: Qd nobis prestare dignetur saluti/ auctor christus iesus/Amen.

¶Expositio Ps. XLV.

Deus noster refugiū ⁊c. Titulus. In finē psalmus dauid pro arcanis. i. psalmus iste tendens/in finē/christū: est dauid: vel cuiuslibet iusti de iudęa: pro arcanis. i. agens de manifestatione arcanorū diuine dispositionis. Scdm aliā translationē sic est titulus: In finē psalmus filijs chore. p arcanis. Filij chore/sunt filij cruci. s. martyres ⁊ alij sancti: q̃ hic loquūt de arcanis: Quę sūt/ q̃ deus homo fit: cū dicat in Osee. xi. d. Ego deus ⁊ nō homo. Qz salus pmissa vtrięq ęplo: cū tū dicat Matth. xv. c. Nō sū missus nisi ad oues q̃ perierunt domus isrl. Qz apli transierūt ad gentes/cū tū dictum sit eis/ Matth. x. a. In viā gentiū ne abieritis: ⁊ in ciuitates samaritanorū ne intraueritis. Qz nimia pax fuit in terra tpe nativitatis christi: cū tū dicat Matth. x. d. Nō veni mittere pacē/ sed gladiū. Primū. s. q̃ deus/hō: notat i pncipio/cū dic: Deus nr: vt patebit postea. Secūdū. s. q̃ salus gētiū: notat ibi: Cōturbatę sūt gētes ⁊c. Tertiū. s. trāsit apli ad gētes: notat ibi: Trāsferent mōtes i cor maris. Quartū. s. pax notat ibi: Arcū cōteret ⁊c. Sic ergo patet q̃ sit materia huius psalmi. s. manifestatio arcanorū. ¶Intentio/est monere ad fidē. Modus. Triptitus est psalmus. Primo ondit q̃ omnes/tā iudęi q̃ gentiles/debēt ponere totā spē in aduentu christi. Scdo ostēdit q̃ ecclia fundat in christo: ibi: Fluminis ipetus. Tertio narrat magnalia q̃ facta sūt tpe incarnationis: ibi: Venite et videte. Propheta q̃ videns in spiritu multas tribulationes sctis insurgere i aduētu christi: fm qd dicit Matth. ij. a. q̃ audiēs herodes rex turbatus ē: ⁊ omis hierosolyma cū illo. Cōtra tribulationes ondit/dicēs: p ¶Deus noster refugiū ⁊c. Cū dicit/ Deus/tangit diuinā naturā. Cū addit/ q̃ ¶Noster/tāgit hūanā. Ut̄ Glo. Noster. i. nobis cōmunis/carne assūpta. Ut̄ cū christi plura legant noia: noster/tū est q̃si pmū eius/fm q̃ hō. Ut̄ Hiere. xxiij. b. Hoc est nomē qd vocabūt eū/dns iustus noster. Esa. vij. c. Ecce ego pcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nomē eius emanuel. i. nobiscū deus. s. p naturā. Ut̄ cū p essentiā ⁊ ihabitātē grāz sit cū angelis sicut nobiscū: nō tū est cū eis p assumptā naturā. Ut̄ Heb. j. d. Uusq̃ angelos apprehēdit: ⁊ semen abrae. Ut̄ qdā religiosus in extremis laborans/iam arcana dei videns: dixit se nō velle esse angelū/qz habitur erat humanitatē deo cōmunē. Iste ergo deus nr/est refugiū in ✻ tribulationibus p ¶Deus nr refugiū ⁊c. Moralit pctra tribulationes iteriores q̃ sūt tēptationes/triplex est remediū qd ponit hic. Hō etiā euadit eas/aut fugiendo/aut patienter sustinendo/aut fortiter resistendo ⁊

Triplex terra

Al. ⁊ pgenie

68. dis. c. Qz vices.

Al. ⁊ Memoro

Al. nō bz ⁊ dne

Ps. 85.

Ps. 28.

Aliū pctra miserabile statum ecclesię p̃sentis.

Moraliter.